

Konsekvensutredning, förslag till ändrade föreskrifter om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa

Inför att en förvaltningsmyndighet ska besluta om föreskrifter eller allmänna råd ska som huvudregel en konsekvensutredning tas fram och dokumenteras. Förvaltningsmyndigheter ska även redovisa en konsekvensutredning när de lämnar in förslag till regeringen eller Regeringskansliet om att regeringen ska föreslå eller besluta om nya eller ändrade lagar och förordningar. Vid framtagandet av analysen bör hänsyn tas till den vägledning som Ekonomistyrningsverket ansvarar för. Om någon del av analysen inte kan göras ska detta motiveras.

1	ALLMÄNT	2
2	BEMYNDIGANDEN M.M.....	8
3	FÖRETAG.....	10
4	ANDRA ENSKILDA	14
5	KOMMUNER OCH REGIONER.....	15
6	STATEN.....	17
7	SAMRÅD	18
8	IKRAFTTRÄDANDE OCH UTVÄRDERING	18

1 Allmänt

Kontaktperson hos Jordbruksverket:

Jennie Ernstad, Stöd- och samordningsenheten, Djuravdelningen

identifieringregistrering@jordbruksverket.se

1.1 Föreskrifter som ändras

Tabell med nya eller ändrade paragrafer

Kapitel	Paragraf	Avseende	Anmärkning
2	1 och 2	Uppgifter som ska lämnas till Jordbruksverket i samband med registrering av landlevande djur och avelsmaterial	Ändrad
2	3	Får- och geträkning	Borttagen
2	6	Avgift	Ändrad
2	24	Ansökan om identitetshandlingar till hästdjur	Ändrad
2	44 d och e	Förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och vissa andra länder	Ändrad

1.2 Förslaget berör

☒ Företag

☒ Andra enskilda

☒ Kommuner

☒ Regioner

☒ Staten

1.3 Problemet och vilken förändring som eftersträvas

Jordbruksverket har det övergripande ansvaret för att säkerställa ett gott djurhälsotillstånd hos djur i människans vård. Myndigheten ska också bidra till att säkerställa en god folkhälsa genom att förebygga spridning av och bekämpa smittor hos djur i enlighet med vad som framgår av svenska författningar och EU-bestämmelser.

Den 21 april 2021 började EU:s djurhälsolag¹ tillämpas. Denna lagstiftning har till syfte att förhindra spridningen av smittsamma djursjukdomar och att i så stor utsträckning som möjligt säkerställa att den nuvarande djurhälsostatusen i unionen bibehålls och stöd för vidare förbättring av den statusen. I EU:s djurhälsolag finns bland annat bestämmelser om

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") samt till denna förordning antagna genomförandeförordningar och delegerade förordningar.

registrering av vissa transportörer och aktörer som håller landlevande djur eller hanterar avelsmaterial. Syftet med registren är att underlätta för myndigheterna att utföra lämplig sjukdomsövervakning samt förebygga, bekämpa och utrota smittsamma djursjukdomar. EU:s djurhälsolag reglerar också krav på viss dokumentation innan och i samband med förflyttningar av djur och djurprodukter. Syftet med registren och dokumentationskraven i samband med förflyttningar är ökad spårbarhet av de djur och produkter av djur som omfattas av registreringskyldigheten och dokumentationskraven. Möjligheten att kunna spåra förekomsten av djur och djurprodukter på olika platser inom unionen samt hur djur och djurprodukter förflyttas och har förflyttats inom unionen är av väsentlig betydelse för de behöriga myndigheterna i såväl förebyggandet som bekämpandet av smittsamma sjukdomar.

De svenska bestämmelserna på djurhälsoområdet finns huvudsakligen i Jordbruksverkets föreskrifter. I Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa finns bland annat kompletterande bestämmelser till EU:s djurhälsolag när det gäller registrering, spårbarhet och förflyttning.

I det följande ges en närmare beskrivning av nu föreslagna ändringar i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

2 kap. 1 och 2 §§ Översyn av vilka uppgifter som samlas in i samband med registreringen hos Jordbruksverket

Jordbruksverket är huvudman för flera av de register som finns på djurhälsoområdet, bland annat anläggningsregistret som innehåller uppgifter om den aktör som driver anläggningen, själva anläggningen som sådan, arter och kategorier av djur samt antal djur som hålls på anläggningen. Jordbruksverket är också huvudman för de register som innehåller uppgifter om registrerade transportörer² och aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning³. Vilka grundläggande uppgifter som ska finnas i de olika registren framgår av EU:s djurhälsolag och Jordbruksverket har utöver detta möjlighet att begära in ytterligare uppgifter till registren i de fall detta bedöms nödvändigt.

Anmälan om registrering till registren görs enklast via Jordbruksverkets e-tjänst. Även anmälan på annat sätt accepteras. Vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en registrering, att anmälan ska göras till Jordbruksverket samt vilken avgift som ska tas ut i samband med registreringen måste framgå av Jordbruksverkets föreskrifter.

² Transportörer som utför transporter mellan medlemsstater eller mellan en medlemsstat och ett tredje land av hållna hov- och klövdjur, hundar, katter och illrar samt fjäderfä.

³ Aktörer som ansvarar för att samla upp djur från fler än en anläggning för en kort tid, till exempel endast på en transport utan att djuren hålls på en anläggning eller att de stannar väldigt kort tid på en anläggning för gödning eller paus under körsträckan.

Under hösten 2025 kommer Jordbruksverket att lansera ett nytt anläggningsregister för landlevande djur och avelsmaterial som kommer att heta Djurplats⁴. I arbetet som har föregått lanseringen av det nya registret har det gjorts en översyn av vilka uppgifter som är nödvändiga för att Jordbruksverket ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Jordbruksverket föreslår därför följande ändringar i 1 och 2 §§:

- När en aktör som driver en anläggning med landlevande djur eller avelsmaterial ska registrera platsen i Jordbruksverkets register ska vissa uppgifter lämnas om anläggningens läge. Aktören ska i nuläget bland annat ange platsens adress, koordinater och fastighetsbeteckning. Jordbruksverket har gjort en översyn av vilka uppgifter som behövs om anläggningens läge bland annat utifrån vad som anges i EU-lagstiftning. Översynen har resulterat i att vi inte behöver samla in uppgift om fastighetsbeteckning varken för att administrera ett register över anläggningar eller för att kunna hitta platserna vid utbrott av smittsam sjukdom. Jordbruksverket föreslår därför att uppgiften om fastighetsbeteckning inte längre samlas in vid registrering av anläggning. Det kommer inte påverka Jordbruksverkets eller kontrollmyndigheternas möjligheter att fullgöra sina uppdrag.
- Vid registrering av en anläggning med landlevande djur eller avelsmaterial ska aktören som driver anläggningen ange vilken kommun som anläggningen finns i. För att Jordbruksverkets ska kunna hålla god registerkvalitet samt vid bekräftade utbrott lättare kunna söka fram anläggningar som kan befinna sig inom en upprättad restriktionszon behöver Jordbruksverket även veta vilket län som anläggningen befinner sig i. Förslaget är därför att det ska införas krav på att aktörerna även ska ange uppgift om län vid registrering av anläggning.
- Transportörer som omfattas av krav på registrering samt aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning behöver ange sitt person-, organisation- eller samordningsnummer samt kontaktuppgifter vid registreringen i Jordbruksverkets register. Dessa uppgifter behövs för att Jordbruksverket ska kunna hålla god registerkvalitet samt för att kunna kontakta aktörerna vid smittspårning. Vi föreslår därför att det införs krav på dessa uppgifter i samband med registrering.
- Vilka uppgifter som ska lämnas till Jordbruksverket vid registreringen regleras huvudsakligen i 2 §. I samband med ändringarna i 2 § görs även redaktionella ändringar av 1 § och det allmänna rådet till 2 §.

⁴ Anläggningar med vattenlevande djur finns i annat register.

2 kap. 3 § Kravet på årlig får- och geträkning tas bort

I tidigare EU-lagstiftning har det funnits krav på aktörerna att en gång varje år räkna sina får och getter⁵. Kravet på årlig räkning inom EU har numera tagits bort men däremot ställs följande krav i EU:s djurhälsolag:

- Artikel 84.1 b i förordning (EU) 2016/429 räknar upp vilka uppgifter som aktören ska ange vid registreringen av en anläggning och enligt punkt iii ska aktören ange hur många djur som man avser att hålla på platsen, samt
- i artikel 109.1 b i samma förordning i ställs krav att medlemsstaten i databasen över förflyttningar ska ha uppgift om antalet får och getter på den anläggning där de hålls.

Jordbruksverket är också skyldigt att redovisa antalet får och getter i Sverige i samband med den årliga rapporteringen av offentlig kontroll till EU-kommissionen. Uppgifterna har hittills hämtats från den årliga får- och geträkningen.

Trots att kravet på årlig får- och geträkning inte längre uttryckligen finns kvar i EU:s djurhälsolag har Jordbruksverket valt att behålla kravet om den årliga räkningen tills det hade utretts alternativa metoder för att i samband med den årliga rapporteringen av offentlig kontroll till kommissionen kunna ange hur många får och getter som finns i Sverige. Den nationella regleringen har därför hittills varit att aktörer som håller får och getter ska räkna djuren en gång mellan 1 och 31 december varje år. Resultatet ska sedan rapporteras till Jordbruksverket senast den 15 januari påföljande år.

Kravet på en årlig får- och geträkning i december månad har dock inneburit att djuren räknas när antalet i Sverige är som lägst. Dessutom räknas djuren bara en gång per år. Jordbruksverkets bedömning är att resultatet av den årliga räkningen inte ger en korrekt bild av antalet får och getter i Sverige och bidrar därmed i slutändan till en onödig administrativ börda för aktörerna.

Kravet i artikel 109 i förordning (EU) 2016/429 är att det ska finnas uppgift om hur många djur som hålls på anläggningen och därmed bör antalet djur uppdateras i enlighet med aktörens verksamhet och de förändringar som sker på platsen. Enligt artikel 84 i samma förordning ska aktören ange hur många djur som avses att hållas och även här ska uppgiften uppdateras efter förändringar i aktörens verksamhet. Jordbruksverkets bedömning är att om antalet djur uppdateras över tid i samband med att verksamheten förändras så kommer uppgifterna om hur många får och getter som totalt hålls i landet vara mer tillförlitliga. Detta förutsätter dock att de aktörer som håller får och getter uppdaterar antalet djur när det sker betydande förändringar i verksamheten och att Jordbruksverket arbetar med kommunikation och registervård för att resultatet av antal får och getter ska vara så korrekt som möjligt.

Sammanfattningsvis finns det enligt Jordbruksverkets nu gällande föreskrifter ett krav på årlig får- och geträkning men det finns även krav i EU-lagstiftning att löpande uppdatera

⁵ Artikel 7.2 i rådets förordning (EG) nr 21/2004 av den 17 december 2003 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av får och getter och om ändring av förordning (EG) nr 1782/2003 samt direktiven 92/102/EEG och 64/432/EEG.

registret med antal djur som avses att hållas. Jordbruksverkets bedömning är att den årliga får- och geträkningen bör kunna ersättas med uppgiften om antalet får och getter som *avses att hållas* som ska lämnas till Jordbruksverkets anläggningsregister med stöd av artikel 84. Förslaget är därför att bestämmelsen om den årliga får- och geträkningen ska upphävas.

2 kap. 24 § Förtydliganden i regleringen om identitetshandlingar för hästdjur

I den nu gällande bestämmelsen anges att en ansökan om identitetshandling till häst (hästpass) ska göras till ett organ till vilket Jordbruksverket delegerat uppgiften att utfärda hästpass. Förordning (EU) 2021/963⁶ anger dock att en avelsorganisation har en skyldighet att producera (utfärda) identitetshandlingar för hästar som omfattas av deras avelsprogram. Dessa avelsorganisationer kan, men behöver inte, vara ett organ som utfärdar hästpass. Avelsorganisationer med säte i andra medlemsstater som har utökat sitt geografiska område till att omfatta Sverige är ett exempel på sådana organisationer, men det finns också några avelsorganisationer i Sverige som Jordbruksverket har delegerat uppgiften att utfärda hästpass till. När en avelsorganisation inte också är ett organ som utfärdar hästpass ska de lämna över hästpasset till ett organ som utfärdar hästpass som i sin tur för in uppgifter i databasen och därefter skickar ut hästpasset till hästhållaren. Detta är i enlighet med artikel 22 i den ovannämnda förordningen. I artikel 22 anges att ansökan om hästpass ska göras till avelsorganisationen och inte till organet med delegerade uppgifter i dessa fall. För att tydliggöra vad som egentligen gäller enligt EU-lagstiftningen behöver bestämmelsen i 2 kap. 24 § skrivas om. De ändrade skrivningarna innebär inga ändringar i sak utan görs enbart i ett förtydligande syfte.

2 kap. 44 d och e §§ Förflyttningar av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland

Vid förflyttning av hästar mellan medlemsstater krävs normalt att hästen åtföljs av ett hälsointyg som har utfärdats av en officiell veterinär. Detta framgår av EU:s djurhälsolag. EU-lagstiftningen ger vissa möjligheter till undantag från kravet på hälsointyg och ett sådant undantag minskar kostnaderna för den som har möjlighet att utnyttja det. Sverige har tagit fram villkor för ett sådant undantag och notifierat det till EU-kommissionen. Undantaget är öppet för alla medlemsstater som uppfyller villkoren. I dagsläget använder Danmark, Finland och Norge det svenska undantaget och Sverige använder samtidigt dessa länders motsvarande undantag. Vi har reglerat villkoren för att få använda undantaget i våra föreskrifter, se 2 kap. 44 d och e §§. Dessa villkor är:

- Hästen är registrerad, det vill säga den är införd i huvudavsnittet i en stambok eller har en FEI-licens⁷.

⁶ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/963 av den 10 juni 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/429, (EU) 2016/1012 och (EU) 2019/6 vad gäller identifiering och registrering av hästdjur och om fastställande av förlagor till identitetshandlingar för dessa djur.

⁷ En FEI-licens innebär att hästen är registrerad i den internationella ridsportorganisationen.

- Hästen reser från den anläggning där den vanligtvis hålls och den är registrerad på den anläggningen.
- Hästen ska delta i utställningar, idrotts- eller kulturevenemang eller liknande evenemang.
- Hästen uppfyller hälsokraven för förflyttning, till exempel får hästen och eventuella andra hästar på samma anläggning inte visa några sjukdomssymptom.
- Förflyttningen registreras i EU-kommissionens system Traces⁸ genom ett så kallat DOCOM-dokument som ska följa med hästen under hela resan.
- Hästen återvänder till sin anläggning inom 10 dagar.

Nu har även Estland notifierat sitt intresse för att få använda det svenska undantaget och har samtidigt notifierat ett likalydande undantag till EU-kommissionen. Sverige och Estland har kommit överens om att använda varandras undantag. För att detta ska kunna gälla fullt ut krävs också att Estland läggs till i paragrafen som reglerar undantaget i våra föreskrifter. De föreslagna ändringarna innebär således att registrerade hästdjur kommer att kunna förflyttas mellan Sverige och Estland på ett enklare sätt.

1.4 Vad blir konsekvenserna om vi inte vidtar någon åtgärd (nollalternativet)?

Jordbruksverket samlar i dagsläget in uppgifter till de register som vi är huvudmän för. Vissa uppgifter ska samlas in i enlighet med EU:s djurhälsolag och vissa uppgifter samlas in med stöd i nationella överväganden. Jordbruksverket får endast samla in och registerföra de uppgifter som det finns krav på i överordnad lagstiftning eller som behövs för att uppfylla de krav och ändamål som Jordbruksverket ansvarar för. EU:s djurhälsolag anger de uppgifter som Jordbruksverket ska ha i sina register och de nationella övervägandena om vilka uppgifter som ytterligare behöver finnas i registren kan komma att förändras över tid. Att inte ändra i bestämmelserna om vilka uppgifter som ska lämnas in till Jordbruksverket vid registrering av olika verksamheter skulle innebära att registren inte överensstämmer med de krav som EU ställer på medlemsstaterna enligt EU:s djurhälsolag. Sverige har genom medlemskapet i EU förbundit sig att efterleva de krav som följer av EU-lagstiftningen. Kraven i EU:s djurhälsolag handlar även om att medlemsstaterna ska förebygga och hantera utbrott av vissa smittsamma djursjukdomar på ett effektivt sätt. För att kunna tillgodose detta krav anser Jordbruksverket att vissa ytterligare uppgifter behöver samlas in med stöd av nationell lagstiftning. Motsatsvis gäller att vi inte heller ska samla in och hålla register över fler personuppgifter än nödvändigt. En ändring av gällande bestämmelser behöver därför också göras för att registren ska vara förenliga med dataskyddsförordningen (GDPR)⁹. Om inte de

⁸ Trade Control and Expert System (Traces) är EU:s gemensamma digitala plattform för registrering av de dokument som krävs för import av djur till EU samt förflyttningar av handelsdjur inom unionen.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

föreslagna ändringarna vidtas kommer den svenska registerlagstiftningen på området inte vara förenlig med EU-rätten.

Den nu gällande regleringen av både får- och geträkningen samt vad som gäller i samband med förflyttningar av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland medför vissa krav och skyldigheter för de som håller djur av de aktuella djurslagen. De föreslagna ändringarna innebär förenklingar, vilka inte kommer att genomföras om inga åtgärder vidtas från Jordbruksverkets sida. Att inte genomföra de föreslagna ändringarna skulle även när det gäller förflyttningar av registrerade hästdjur innebära att kostnaderna för djurhållaren skulle ligga kvar på dagens nivå i och med att de även fortsättningsvis kommer att behöva bekosta utfärdande av hälsointyg av en officiell veterinär i samband med resan.

1.5 Olika alternativ för att uppnå förändringen samt för- och nackdelar med dessa

Föreskriftsförslaget innebär en anpassning av regelverket på djurhälsoområdet till gällande EU-lagstiftning vad gäller vilka uppgifter som ska rapporteras in till Jordbruksverket i samband med registrering samt vilka uppgifter som ska finnas i de aktuella registren.

Utgångspunkten är att Sverige ska ha ett bra smittskydd samt goda möjligheter till spårbarhet. Utbrott av smittsamma djursjukdomar medför kostnader för samhället för vidtagande av bekämpningsåtgärder. Uppdaterade och tillämpliga register är en viktig komponent i detta arbete. Alternativa lösningar till de föreslagna bestämmelserna om vilka uppgifter som ska lämnas in till Jordbruksverket vid registrering bedöms därför saknas. Samma sak gäller för bestämmelserna om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland. Undantagsmöjligheterna i samband med den här typen av förflyttningar behöver regleras i föreskrifterna för att kunna tillämpas i praktiken. Jordbruksverket ser därför inga alternativa lösningar till den föreslagna regleringen.

När det gäller får- och geträkningen såsom den regleras i de nu gällande föreskrifterna behöver bestämmelsen upphävas för att kravet ska upphöra att gälla.

2 Bemyndiganden m.m.

2.1 Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Nedan anges de bemyndiganden som Jordbruksverket tillämpar i föreskriftsförslaget. I de fall det är relevant anges även hänvisning till tillämplig EU-lagstiftning.

Tabell med bemyndiganden

Kapitel	Paragraf	Bestämmelse om bemyndigande	Relevant EU-lagstiftning (hänvisning till artikel/artiklar)
2	1, 2, 2a, 3 och 24 §§	2 och 9 §§ förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m.	
2	6	17 § förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m.	
2	44 d och e §§	3 § förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. samt 2 § förordningen (1994:542) om utförsel av levande djur m.m.	

2.2 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

De föreslagna ändringarna om vilka uppgifter som ska anmälas vid registrering är en följd av Sveriges skyldighet att genomföra EU-rätten och har utformats utifrån de krav som ställs i EU:s djurhälsolag och dataskyddsförordningen. EU:s djurhälsolag ger utrymme för medlemsstaterna att föreskriva om mer detaljerade uppgifter som ska lämnas vid registrering¹⁰. Det föreslås därför även att uppgift om i vilket län en anläggning är belägen ska lämnas vid registreringen. Detta bedöms vara förenligt med EU-rätten.

När det gäller borttagande av kravet på årlig får- och geträkning innebär detta att regleringen på området anpassas och görs förenlig med EU-rätten. Även införandet av förenklingen kopplad till förflyttningar av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland är i enlighet med EU-rätten.

Förslaget bedöms inte behöva anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535¹¹ eller direktiv 2006/123/EG¹².

2.3 Ange skälen i det fall förslag syftar till ett genomförande av EU-direktiv i nationell rätt som går utöver direktivets miniminivå

Den EU-lagstiftning som är aktuell för dessa föreskrifter regleras i EU-förordningar och inte EU-direktiv. Det är därmed inte aktuellt att ange sådana skäl.

¹⁰ Se t.ex. artikel 269 i förordning (EU) 2016/429.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

3 Företag

3.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

De företag som påverkas av de föreslagna ändringarna i föreskrifterna är de som driver anläggningar och som därmed bland annat har ansvar för att registrera sin anläggning samt identifiera och registrera sina djur. Majoriteten av de aktörer som registrerar anläggningar i Sverige är företag och de allra flesta har bolagsformen enskild firma.¹³

Totalt fanns 80 354 aktörer registrerade i Jordbruksverkets anläggningsregister i början av februari 2025. Av dem var 76 007 registrerade med personnummer. Det går dock inte utifrån tillgängliga uppgifter att få fram vilka av dessa aktörer som har en enskild firma.

I slutet av januari 2025 fanns 4 337 aktörer med organisationsnummer registrerade i Jordbruksverkets anläggningsregister och uppdelningen dem emellan ser ut enligt följande:

Organisationsform	Antal aktörer
Stat, regioner, kommuner, församlingar	102
Utländska företag som bedriver näringsverksamhet eller äger fastigheter i Sverige	44
Aktiebolag	3290
Ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och samfällighetsföreningar	43
Ideella föreningar och stiftelser	458
Handelsbolag och kommanditbolag	400

Utdraget är gjort utifrån de aktörer som har minst en anläggning i anläggningsregistret.

I december 2024 fanns cirka 3 500 transportörer registrerade i Jordbruksverkets register och vid samma tidpunkt hade det i genomsnitt tillkommit cirka 150 nya anmälningar varje månad. När det gäller aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning finns det i

¹³ År 2024 utgjorde antalet jordbruksföretagare i form av enskild firma 90 procent av det totala antalet jordbruksföretag enligt statistik från Jordbruksverket.

Jordbruksverkets register i dagsläget inga siffror att tillgå eftersom ett komplett register är under uppbyggnad men en uppskattning är att det rör sig om under 100 aktörer.

Kravet på att registrera anläggning gäller alla aktörer som håller landlevande djur och avelsmaterial, med vissa undantag, och storleken på företagen kan variera mellan till exempel stora företag med många nötkreatur för mjölkproduktion till små företag med några enstaka får eller getter.

Enligt tidigare beräkningar finns det cirka 77 000 företag med häst i Sverige. En överväldigande majoritet av dessa är enmansföretag, även om det förekommer företag med flera anställda. Majoriteten av dessa företag påverkas inte av förslaget om förenklat förfarande vid förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland, eftersom de inte flyttar hästar mellan EU-länder för deltagande i tävlingar och andra evenemang. De senaste åren har det endast gjorts ett fåtal förflyttningar av häst mellan Sverige och Estland, enligt de hälsointyg som har registrerats i Traces. Eventuellt kan nya förenklade regler och lägre kostnader göra att förflyttningar för deltagande i till exempel tävlingar i Estland ökar något. Vi uppskattar att cirka 10 företag kommer att beröras årligen av den ändrade regleringen.

3.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Aktörer som driver anläggningar behöver enligt förslaget inte längre ange fastighetsbeteckning vid registrering av anläggning. Tidsåtgången för rapporteringen av uppgifter i förhållande till hur det är idag bör skilja sig minimalt men kan spara lite tid för de aktörer som behöver kolla upp vilken fastighetsbeteckning anläggningen har.

Den tidsåtgång det innebär att vid registrering av anläggning ange det län som anläggningen finns i samt att för vissa transportörer och aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning ange sitt person-, organisation- eller samordningsnummer samt kontaktuppgifter bedömer vi innebär en minimal tidsåtgång och därmed administrativ kostnad. Oavsett om aktören eller transportören använder sig av Jordbruksverkets e-tjänster eller blankett har är det endast extra uppgifter i en e-tjänst eller en blankett som aktören eller transportören ändå har loggat in i eller letat fram. De extra uppgifter som tillkommer i samband med registreringen innebär således inte mer än en minimal extra tidsåtgång. De uppgifter som ska lämnas borde dessutom vara uppgifter som aktören eller transportören redan väl känner till.

Vad gäller uppgifter om län och kontaktuppgifter ska det göras en gång per anläggning eller per transportör, förutsatt att uppgifterna inte ändras. De som har stora besättningar kan ha flera anläggningar och behöver därför ange uppgifterna för varje anläggning. Även om det är små eller medelstora företag så är den administrativa bördan minimal.

De företag som berörs av bestämmelsen om årlig får- och geträkning kommer att spara tid på så sätt att de inte årligen behöver rapportera in resultatet av den årliga får- och geträkningen till Jordbruksverket. Antalet får och getter som avses att hållas på anläggningen ska fortfarande registreras i Jordbruksverkets anläggningsregister men antalet djur kommer

fortsättningsvis, liksom tidigare, enbart behöva uppdateras när aktörens verksamhet förändras. Det är kravet på den ytterligare rapporteringen som nu tas bort. De administrativa kostnaderna kommer enbart minska med detta ändringsförslag.

Aktörer gör oftast en får- och geträkning per år. Om aktören har flera anläggningar ska det göras en räkning per anläggning men eftersom räkningen görs i december så är djuren inte på beten och de flesta aktörer har därmed alla sina djur på samma anläggning. Om arbetskostnaden är cirka 300 kronor per timme och den bedömda tidsåtgången är 1 timme per aktör innebär regleringen totalt cirka 300 kronor i minskad administrativ kostnad per år för de berörda aktörerna. Vid den årliga räkningen av får och getter år 2024 fanns det cirka 22 000 anläggningar registrerade som hade antingen får eller getter. Regleringen innebär totalt cirka 6 600 000 kronor per år i administrativ kostnad för företagen.

Regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland innebär att företag som avser att utnyttja undantaget ska registrera förflyttningen i Traces. Företaget behöver som en engångsåtgärd skapa ett användarkonto i Traces. De företag som idag använder undantaget för att förflytta hästar till de nordiska länderna har redan skapat ett användarkonto. Efter denna engångsåtgärd ska varje förflyttning registreras i Traces. En registrering gäller för resa tur och retur. Vi uppskattar att varje registrering tar cirka 20 minuter. Om 10 företag gör två förflyttningar per år innebär detta totalt 7 timmar per år. Om arbetskostnaden är 300 kronor per timme innebär regleringen totalt 2 100 kronor per år i administrativ kostnad för företagen.

3.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om registrering samt får- och geträkningen bedömer vi att företagens kostnader inte kommer påverkas på annat sätt än vad som redan har nämnts.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland kommer förslaget att minska kostnaderna för företagen. Minimikostnaden för ett hälsointyg i Sverige är 2 665 kronor. Utan ett undantag för förflyttning till Estland och med samma antaganden som under punkt 3.2 ovan, minskar kostnaden för hälsointyg med minst $20 \text{ hälsointyg} \times 2\,665 \text{ kronor} = 53\,300 \text{ kronor}$ per år för de hälsointyg som skulle utfärdas i Sverige. Till detta ska också läggas de hälsointyg som utfärdas i Estland inför återresan. Om ett hälsointyg kostar lika mycket i samband med återresan innebär detta att besparingen fördubblas.

3.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om registrering samt får- och geträkningen är avsikten att inte införa några regleringar som innebär mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå bestämmelsernas syfte.

Syftet med regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland är att minska kostnaderna för de berörda djurhållarna genom att de inte behöver skaffa ett hälsointyg varje gång som djuren ska förflyttas. Vi har försökt hitta en balans som ger tillräcklig spårbarhet vid aktuella förflyttningar utan att detta ska leda till mer administration än nödvändigt. Erfarenheten av införandet av motsvarande undantag för de nordiska länderna hösten 2024 visar att det för vissa företag och individer är ett stort steg att börja använda Traces och göra den registrering som krävs inför förflyttningen, men förhoppningen är att detta ska vara övergående. Det är dock alltid möjligt att i stället resa med ett hälsointyg.

3.5 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Bedömningen är att förslagen inte kommer påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Lika verksamhet har lika krav på vilka uppgifter som ska anges vid registrering oberoende av företagets storlek eller var någonstans i landet verksamheten bedrivs. Samma sak gäller för de aktörer som håller får och getter och som med detta förslag inte längre behöver räkna djuren eller rapportera in antalet till Jordbruksverket. Denna regellättnade kommer att gälla samtliga aktörer som håller får och getter, oberoende av företagets storlek eller var någonstans i landet verksamheten bedrivs.

Vad gäller de företag som i och med förslaget behöver ange fler eller färre uppgifter i samband med registrering av anläggning, transportör eller aktör som utför uppsamling oberoende av anläggning bedöms effekterna av ändringarna vara så små att konkurrensförhållandena inte påverkas.

3.6 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om registrering samt får- och geträkningen bedömer vi att företagen inte kommer påverkas på annat sätt än vad som redan har nämnts.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland kan vissa företag som anordnar tävlingar eller andra evenemang med hästar ha lättare

att få deltagare från Estland om kostnaden för hälsointyg försvinner eftersom regleringen minskar deltagarens kostnader.

4 Andra enskilda

4.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Aktörer – som inte är företag, kommuner, regioner eller församlingar – som driver anläggningar, är transportörer i vissa fall eller aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning omfattas också av kraven på att registrera sin verksamhet.

I februari 2025 hade 76 007 enskilda personer registrerat minst en anläggning i Jordbruksverkets anläggningsregister med sitt personnummer. Det går dock inte att få fram uppgift om vilka av dessa personer som har enskild firma.

Det är 22 074 olika aktörer som registrerat att de har en anläggning med får och/eller getter. Av dessa är det 21 032 som har registrerat ett personnummer som den aktör som driver anläggningen. Det går dock inte att få fram uppgift om vilka av dessa personer som har enskild firma.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland berörs de enskilda personer som äger eller tävlar med hästar och som potentiellt reser till Estland för att delta i till exempel tävlingar. Det är mycket svårt att uppskatta hur många dessa är eftersom vi inte har några siffror på hur många privatpersoner i Sverige som äger eller tävlar med hästar.

4.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Aktörer som driver anläggningar behöver enligt förslaget inte längre ange fastighetsbeteckning vid registrering av anläggning. Tidsåtgången bör skilja sig minimalt men kan spara lite tid för de aktörer som behöver kolla upp vilken fastighetsbeteckning anläggningen har.

Den tidsåtgång det innebär att vid registrering av anläggning ange det län som anläggningen finns i samt att för vissa transportörer och aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning ange sitt person-, organisation- eller samordningsnummer samt kontaktuppgifter bedöms medföra en minimal tidsåtgång och därmed administrativ kostnad. Oavsett om aktören eller transportören använder sig av Jordbruksverkets e-tjänster eller blankett är det endast extra uppgifter i en e-tjänst eller en blankett som aktören eller transportören ändå har loggat in i eller letat fram. De extra uppgifter som tillkommer i samband med registreringen innebär således inte mer än en minimal extra tidsåtgång. De uppgifter som ska lämnas borde dessutom vara uppgifter som aktören eller transportören redan väl känner till.

Upphävandet av bestämmelsen om den årliga får- och geträkningen innebär att enskilda personer som håller får eller getter kommer att spara tid på så sätt att de inte behöver rapportera in resultatet av den årliga får- och geträkningen till Jordbruksverket. Enligt beräkningen i avsnitt 3.2 kommer varje aktör spara ca 1 timme per år vilket beräknas till en kostnad på cirka 300 kronor per aktör och år.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland kommer förslaget att minska kostnaden för hälsointyg med minst 2 665 kronor per förflyttning. Enskilda personer kommer dock att behöva registrera förflyttningarna i Traces, vilket beräknas uppgå till cirka 20 minuter per förflyttning.

4.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Andra relevanta konsekvenser bedöms inte finnas.

4.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om registrering samt får- och geträkningen är avsikten att inte införa några regleringar som innebär mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå bestämmelsernas syfte.

Syftet med regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland är att minska kostnaderna för de berörda djurhållarna genom att de inte behöver skaffa ett hälsointyg varje gång som djuren ska förflyttas. Vi har försökt hitta en balans som ger tillräcklig spårbarhet vid aktuella förflyttningar utan att detta ska leda till mer administration än nödvändigt. Erfarenheten av införandet av motsvarande undantag för de nordiska länderna hösten 2024 visar att det för vissa företag och individer är ett stort steg att börja använda Traces och göra den registrering som krävs inför förflyttningen, men förhoppningen är att detta ska vara övergående. Det är dock alltid möjligt att istället resa med ett hälsointyg.

5 Kommuner och regioner

5.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Kommuner och regioner som berörs av regleringen är de som driver anläggningar och som bland annat har ansvar för att identifiera och registrera sina djur. Det kan till exempel handla om olika typer djurparker, till exempel stadsparker som kommunen driver. Vissa regioner driver naturbruksgymnasium och berörs därmed av bestämmelserna om registrering samt

får- och geträkningen. Det finns också djur som besöker äldreboenden och liknande verksamheter. Det troliga här är dock att det inte är regionen som är ansvarig för djuren utan att de hålls av någon annan aktör i och med att besöken är kortvariga.

I januari 2025 fanns 102 aktörer i anläggningsregistret som var registrerade som stat, region, kommun eller församling.

Regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland bedöms inte beröra kommuner eller regioner.

5.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Aktörer som driver anläggningar behöver enligt förslaget inte längre ange fastighetsbeteckning vid registrering av anläggning. Tidsåtgången bör skilja sig minimalt men kan spara lite tid för de aktörer som behöver kolla upp vilken fastighetsbeteckningen anläggningen har.

Den tidsåtgång det innebär att vid registrering av anläggning ange det län som anläggningen finns i samt att för vissa transportörer och aktörer som utföruppsamling oberoende av anläggning ange sitt person-, organisation- eller samordningsnummer samt kontaktuppgifter bedöms medföra en minimal tidsåtgång och därmed administrativ kostnad. Oavsett om aktören eller transportören använder sig av Jordbruksverkets e-tjänster eller blankett har är det endast extra uppgifter i en e-tjänst eller en blankett som aktören eller transportören ändå har loggat in i eller letat fram. De extra uppgifter som tillkommer i samband med registreringen innebär således inte mer än en minimal extra tidsåtgång. De uppgifter som ska lämnas borde dessutom vara uppgifter som aktören eller transportören väl känner till.

Upphävandet av bestämmelsen om den årliga får- och geträkningen innebär att berörda aktörer som håller får eller getter kommer att spara tid på så sätt att de inte behöver rapportera in resultatet av den årliga får- och geträkningen till Jordbruksverket. Antalet får och getter som avses att hållas på anläggningen ska fortfarande registreras i Jordbruksverkets anläggningsregister men antalet djur kommer fortsättningsvis, liksom tidigare, enbart behöva uppdateras när aktörens verksamhet förändras. Det är kravet på den ytterligare rapporteringen som nu tas bort. De administrativa kostnaderna kommer enbart minska med detta ändringsförslag.

Aktörer gör oftast en får- och geträkning per år. Om aktören har flera anläggningar ska det göras en räkning per anläggning men eftersom räkningen görs i december så är djuren inte på beten och de flesta aktörer har därmed alla sina djur på samma anläggning. Om arbetskostnaden är cirka 300 kronor per timme och den bedömda tidsåtgången är 1 timme per aktör innebär regleringen totalt cirka 300 kronor i minskad administrativ kostnad per år för de berörda aktörerna.

5.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Andra relevanta konsekvenser bedöms inte finnas.

5.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om registrering samt får- och geträkningen är avsikten att inte införa några regleringar som innebär mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå bestämmelsernas syfte.

5.5 Inskränker förslaget den kommunala självstyrelsen?

☒ Nej

☐ Ja, de överväganden som krävs enligt 14 kap. 3 § regeringsformen redovisas enligt följande:

Klicka eller tryck här för att ange text.

5.6 Innebär förslaget förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer?

☒ Nej

☐ Ja, en beskrivning av förändringarna samt en beräkning av de kostnader och intäkter som följer av dessa redovisas enligt följande:

Klicka eller tryck här för att ange text.

6 Staten

6.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Staten äger indirekt sådana hundar som finns inom till exempel polisens och försvarets verksamheter. I vilken grad dessa hundar finns registrerade i Jordbruksverkets anläggningsregister varierar. Detta beror bland annat på att vissa av hundarna i första hand är att betrakta som sällskapsdjur och att skyldigheten att registrera anläggning därmed inte finns. Mot bakgrund av detta påverkas staten i väldigt liten grad av ändringarna i dessa föreskrifter.

6.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka kostnaderna eller intäkterna för staten.

6.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Andra relevanta konsekvenser bedöms inte finnas.

6.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

När det gäller de föreslagna ändringarna är avsikten att inte införa några regleringar som innebär mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå bestämmelsernas syfte.

7 Samråd

7.1 Beskrivning av tidigt samråd

Inga tidiga samråd har hållits i samband med framtagandet av de nu föreslagna föreskriftsändringarna.

8 Ikraftträdande och utvärdering

8.1 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Regleringen om vilka uppgifter som ska samlas in i registren samt att borttagandet av kravet på får- och geträkning bör träda i kraft så snart som möjligt men det finns ingen bestämd tidpunkt som det behöver tas särskild hänsyn till.

Inga särskilda informationsinsatser behöver göras för att informera om förändringarna kopplade till vilka uppgifter som samlas in eller inte längre samlas in till Jordbruksverkets register. Det kommer att lanseras ett nytt anläggningsregister – Djurplats – under hösten 2025 och under de närmsta åren planeras det att byggas ett nytt register över registrerade transportörer och aktörer som utför uppsamling oberoende av anläggning. I dessa nya register kommer det tydligt framgå vilka uppgifter som ska anges.

När det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om får- och geträkningen kommer vi att informera alla de som har registrerat att de har en anläggning med får och getter om att de inte längre behöver göra en årlig beräkning och rapportering.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland behöver ikraftträdandet koordineras mellan Sverige och Estland och vi är överens om att regleringen ska träda i kraft den 31 mars 2026. Vi ser inget behov av några speciella informationsinsatser utöver att uppdatera informationen på vår webbplats samt att särskilt informera branschen och Tullverket i god tid inför ikraftträdandet.

8.2 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

Syftet med ändringarna i denna föreskriftsändring är i mångt och mycket att förenkla på de områden där det går. Förhoppningen är att berörda aktörer också ska uppleva att förändringarna innebär faktiska lättnader för dem i vardagen. Det är svårt att utvärdera om aktörer och transportörers upplevelser av att vi enbart justerar några enstaka uppgifter när det gäller uppgifter som ska lämnas vid registreringen. Vissa uppgifter registreras bara en gång och då finns inget ”scenario före” och inget ”scenario efter” att utvärdera. Under Jordbruksverkets arbete med det nya anläggningsregistret Djurplats har det utförts flera användartester för att utvärdera kundens förståelse för det grundläggande syftet med registreringen samt kundens upplevelse av om registreringen i systemet varit lätt att göra och vad som eventuellt har kunnat förbättras. Eventuellt kommer det också göras utvärderingar av det nya registret inom ett par år för att avgöra om det behöver göras ytterligare justeringar och förenklingar.

När det gäller får- och geträkningen kommer det behöva utvärderas hur antalet djur som finns i landet beräknas och tillförlitligheten av dessa uppgifter i samband med den årliga rapporteringen av offentlig kontroll till kommissionen. En sådan utvärdering kommer att göras i samband med att uppgifter lämnas till kommissionen eftersom Jordbruksverket i samband med detta gör en analys av sådana uppgifter som skiljer sig från föregående år. En sådan utvärdering kommer dock kunna göras tidigast våren 2027 eftersom 2026 är första året som det inte görs någon får- och geträkning och då kan vi dessutom se resultat av de uppdateringar som gjorts i nya anläggningsregistret.

När det gäller regleringen om förflyttning av registrerade hästdjur mellan Sverige och Estland kommer vi löpande att följa upp de förflyttningar som görs enligt den föreslagna förenklingen. Vi kommer därefter att utvärdera förslaget genom dialog med branschen samt Jordbruksverkets motsvarighet i Estland. Detta bör kunna ske tidigast 2027 när reglerna har varit i kraft en tid.